

2017-11-02 (3)

Arbetsplan 2017

Service i landsbygder

Innehåll

Bakgrund och syfte	4
Aktiviteter	6
Plan	7
Leveransplan	7
Kommunikationsplan	8
Kommentarer till kommunikationsplan – tillägg till leveranser	9
Uppföljnings- och utvärderingsplan	9
Arbete med horisontella mål	9
Inkluderande	9
Miljömässigt hållbar	10
God balans mellan land och stad	10
Digitalisering	10
Budget	11
Organisation, ansvar och bemanning	12

Ändringslogg för dokumentet

Version	Datum	Ändring	Signatur
2	2017-04-07	Ny ledamot	MN
3	2017-11-02	Ledamot, v. ordf., avliden	MN

Bilagor

Bilaga nr	Dokument	Versionsdatum
Bilaga 1		åååå-mm-dd
Bilaga 2		åååå-mm-dd

Bakgrund och syfte

Ett av de specifika målen för Landsbygdsnätverkets arbete som arbetsgrupp Service i landsbygder ska arbeta för under 2017 och inledningen av 2018 är att sprida information om programmets möjligheter till medlemsorganisationerna, allmänhet och potentiella stödmottagare. Ett annat av de specifika målen som arbetsgruppen ska arbeta för är att medlemsorganisationernas kunskap om hur programmets måluppfyllelse kan förbättras har ökat.

Landsbygdsprogrammet innehåller en stor satsning på olika stöd som syftar till att främja service i gles- och landsbygder. De olika stöden/insatserna ingår i en ganska komplex struktur där det kan vara svårt för potentiella stödmottagare att hitta rätt. Därför utgår arbetsgruppen från de två nämnda specifika målen, som syftar till att sprida information till och öka kunskapen hos medlemsorganisationerna inom Landsbygdsnätverket samt allmänhet och potentiella stödmottagare.

Arbetsplanen har rubriken *Arbetsplan 2017*, men arbetsgruppen bedömer att vissa aktiviteter kommer att genomföras under första halvåret 2018 för att ge bästa effekt.

Arbetsgruppen har även ett antal återstående aktiviteter enligt *Arbetsplan 2015 – 2016*, som kommer att genomföras under 2017 med de resurser som återstår från budgeten för 2016.

Behov

Tillgänglighet till kommersiell service behövs för att det ska vara attraktivt att bo, arbeta, starta och driva företag på en ort, samt för att attrahera besökare. I grundläggande service ingår livsmedel, drivmedel, post/paket, betaltjänster och apoteksvaror. Ombudsfunktioner, såsom Apoteket, Systembolaget och Svenska Spel, är också viktiga delar. Kort sagt en grundläggande service är plattformen för att kunna gå vidare i en framgångsrik process för att ytterligare utveckla landsbygden och ta tillvara den utvecklingskraft som finns i alla delar av Sverige.

För att skapa en **långsiktigt hållbar** servicestruktur är det också viktigt **på vilket sätt** man går tillväga.

- Att man utgår från lokala behov och förutsättningar och att man tillvaratar det lokala engagemanget samt
- att det finns en vilja till långsiktig samverkan mellan det offentliga, privata och ideella.

I många fall finns idéer ute i gles- och landsbygder om vad som behöver göras på lokal nivå för att stärka tillgängligheten till service, men man saknar medel. I andra fall finns viljan och engagemanget att göra något på lokal nivå men man har behov av både goda idéer/exempel, medel samt verktyg för **hur** man ska gå tillväga.

Därför är arbetsgruppen Service i landsbygders viktigaste uppgift att

- sprida information om medlen som finns för Lokala servicelösningar samt
- att sprida goda exempel och kunskap om hur andra gjort för att skapa en **hållbar** servicestruktur i gles- och landsbygder.

Varför Landsbygdsnätverket?

Anledningen till att just Landsbygdsnätverket bör bidra till att möta detta informationsbehov är att medlemsorganisationerna i arbetsgruppen representerar de viktigaste målgrupperna; ideella lokala utvecklingsgrupper inkluderat leaderområden och motsvarande (för de områden som inte omfattas av Leader) samt representanter från det offentliga både på kommunal, regional och nationell nivå. Det innebär att arbetsgruppen förfogar över både kanalerna för att nå ut med informationen samt målgruppskunskapen om vilken typ av information målgruppen behöver och på vilket sätt den ska förmedlas för att ge önskat resultat.

De operationella målen för arbetet är att:

1. 75 procent av medlemsorganisationernas medlemmar har fått information om medlen till Lokala servicelösningar samt information om goda exempel.
2. 75 procent av medlemsorganisationernas medlemmar anser att de fått kunskap om hur de bör gå tillväga för att skapa långsiktigt hållbara servicelösningar.
3. 75 procent av kommunerna anser att de genom Landsbygdsnätverket inspirerats att engagera sig i servicefrågan.

Tabell 1. Koppling mellan specifika och operationella mål.

Specifikt mål	Operationella mål
A. Medlemsorganisationernas kunskap om hur programmets måluppfyllelse kan förbättras har ökat	<ol style="list-style-type: none"> 1. 75 procent av medlemsorganisationernas medlemmar har fått information om medlen till Lokala servicelösningar samt information om goda exempel. 2. 75 procent av medlemsorganisationernas medlemmar anser att de fått kunskap om hur de bör gå tillväga för att skapa långsiktigt hållbara servicelösningar. 3. 75 procent av kommunerna anser att de genom Landsbygdsnätverket inspirerats att engagera sig i servicefrågan.
B. Information om programmets möjligheter har spritts till medlemsorganisationerna, allmänhet och potentiella stödmottagare	<ol style="list-style-type: none"> 1. 75 procent av medlemsorganisationernas medlemmar har fått information om medlen till Lokala servicelösningar samt information om goda exempel. 2. 75 procent av medlemsorganisationernas medlemmar anser att de fått kunskap om hur de bör gå tillväga för att skapa långsiktigt hållbara servicelösningar. 3. 75 procent av kommunerna anser att de genom Landsbygdsnätverket inspirerats att engagera sig i servicefrågan.

Aktiviteter

Operationellt mål - 75 procent av medlemsorganisationernas medlemmar har fått information om medlen till Lokala servicelösningar samt information om goda exempel.

Operationellt mål - 75 procent av medlemsorganisationernas medlemmar anser att de fått kunskap om hur de bör gå tillväga för att skapa långsiktigt hållbara servicelösningar.

Operationellt mål - 75 procent av kommunerna anser att de genom Landsbyggsnätverket inspirerats att engagera sig i servicefrågan.

Arbetsgruppen bedömer att gruppens samtliga aktiviteter bidrar till att uppfylla de tre operationella målen. Det går inte att peka ut någon aktivitet som specifikt syftar till något av de tre operationella målen, utan de verkar tillsammans som en helhet. Därför väljer gruppen att redovisa aktiviteterna kopplade till samtliga tre operationella mål, som i sin tur bidrar till de två specifika mål som arbetsgruppen pekar på.

1. **Samarbeta med andra arbetsgrupper** - exempel är samarbete med den tematiska gruppen Fiske och vattenbruk genom att medverka på gemensamma regionala träffar tillsammans med fiskeriaktörer och andra aktörer, exempelvis leaderområden eller motsvarande (för de områden som inte omfattas av Leader) som arbetar med landsbygdsutveckling. Syftet är att belysa aktuella frågor avseende service. Det finns specifik kompetens inom arbetsgruppen genom Skärgårdarnas riksförbund. Samarbete ska kontinuerligt ske med de andra arbetsgrupperna i olika skeden vad avser de så viktiga servicefrågorna. Här sker för närvarande en dialog med Integrationsgruppen.
2. **Bjuda in till fyra regionala träffar tillsammans med Hela Sverige ska leva, Bygdegårdarnas riksförbund och Coompanion** med tema service och hur finansiering av lokal utveckling kan ske, där alla aktörer lokalt/regionalt är välkomna. Den första träffen är planerad till våren 2017, därefter två stycken under hösten 2017 och en under våren 2018. Dessa träffar ska vara geografiskt fördelade över landet och samordnas så att de inte läggs i samma område som de regionala träffarna enligt punkt 3.
3. **Medverka vid regionala träffar som arrangeras av Hela Sverige ska levas länsbygderåd** i samband med projektet Service i samverkan. Projektet kommer att drivas i sex län; Norrbotten, Västerbotten, Dalarna, Södermanland, Östergötland och Kronoberg.
4. **Medverka vid sex regionala träffar med leaderområdena** – en inom varje av de sex regionerna.
5. **Minst fem leaderområden eller motsvarande** (för de områden som inte omfattas av Leader) har haft ett direkt samarbete med arbetsgruppen.
6. **Webbsidan** – Service i landsbygders webbsida på Landsbyggsnätverkets webb ska upplevas som attraktiv och informativ.

Plan

Leveransplan

Nedanstående tabell omfattar leveranser som ska tas fram. Leveransplanen kommer att kompletteras, då det är ett levande dokument.

	Ansvarig genomförare	Leveransmottagare	Start-tidpunkt	Färdig-tidpunkt
<i>Samarbeta med andra arbetsgrupper</i> – detaljer är ännu inte hela klara	Arbetsgruppen	Alla aktörer som är intresserade av servicefrågorna.	Våren 2017	Våren 2018
<i>Bjuda in till fyra regionala träffar tillsammans med Hela Sverige ska leva, Bygdegårdarnas riksförbund och Coompanion</i> – en första träff planeras i maj 2017, två träffar planeras till hösten 2017 och en sista träff till våren 2018. En del i arbetet är att ta reda på vilka områden som är intresserade samt planera programmet och medverkande.	Bosse, Carina och Ewa	Alla lokala och regionala aktörer som är intresserade av servicelösningar och olika modeller för finansiering.	Våren 2017	Våren 2018
<i>Medverka vid regionala träffar som arrangeras av Hela Sverige ska levas länsbyggeråd</i>	Bosse	Alla lokala och regionala aktörer som är intresserade av servicelösningar och olika modeller för finansiering.	Starten beror på om HSSLs projekt godkänns av Tvv.	
<i>Medverka vid sex regionala träffar med leaderområdena</i> – tiden för dessa aktiviteter är beroende av när träffarna sker under året	Jacqueline	LAG-grupper	Våren 2017	Hösten 2017
<i>Minst fem leaderområden eller motsvarande har haft ett direkt samarbete med arbetsgruppen</i>	Jacqueline	LAG-grupper	Våren 2017	Hösten 2017
<i>Webbsidan</i> – grundarbetet görs klart under våren 2017 och sedan återstår kompletteringar	Susann, Jacqueline	Alla aktörer som är intresserade av servicefrågorna	Våren 2017	Våren 2017

Kommunikationsplan

Namn på leverans	Ansvarig genomförare	Målgrupp	Start-tidpunkt	Planerad färdig-tidpunkt	Färdig-tidpunkt
<i>Samarbeta med andra arbetsgrupper</i> – detaljer är ännu inte hela klara	Arbetsgruppen	Alla aktörer som är intresserade av servicefrågorna.	Våren 2017	Våren 2018	
<i>Bjuda in till fyra regionala träffar tillsammans med Hela Sverige ska leva, Bygdegårdarnas riksförbund och Coompanion</i>	Bosse, Carina och Ewa	Alla lokala och regionala aktörer som är intresserade av servicelösningar och olika modeller för finansiering.	Våren 2017	Våren 2018	
<i>Medverka vid regionala träffar som arrangeras av Hela Sverige ska levas länsbygderåd</i>	Bosse	Alla lokala och regionala aktörer som är intresserade av servicelösningar och olika modeller för finansiering.	Starten beror på när HSSLs projekt godkänns av Tvv.		
<i>Medverka vid sex regionala träffar med leaderområdena</i> - tiden för dessa aktiviteter är beroende av när träffarna sker under året	Jacqueline	LAG-grupper	Våren 2017	Hösten 2017	
<i>Minst fem leaderområden eller motsvarande har haft ett direkt samarbete med arbetsgruppen</i>	Jacqueline	LAG-grupper	Våren 2017	Hösten 2017	
<i>Webbsidan</i> - grundarbetet görs klart under våren 2017 och sedan återstår kompletteringar	Susann, Jacqueline	Alla aktörer som är intresserade av servicefrågorna	Våren 2017	Våren 2018	

Kommentarer till kommunikationsplan – tillägg till leveranser

Delar av dessa leveranser ingår i uppdateringen av webbsidan. Övriga leveranser ingår i informationsaktiviteter som finns upptagna i Arbetsplan 2015 – 2016, och bekostas av resurser från den budgeten.

- **Målgruppsanalys** - kopplat till de operationella målen ska vi scanna arbetsgruppens medlemsorganisationers befintliga kunskap och behov av information gällande medlen för Lokala servicelösningar och hur de blir långsiktigt hållbara. Vilken information behöver kommuner för att bli engagerade? Vilka är knäckfrågorna? Denna analys ligger sedan till grund för hur gruppens arbete generellt kan utföras. Arbetsgruppsmötet den 30 januari 2017 var en del av denna scanning.
- **Goda exempel scanning** - vilka goda exempel på Lokala servicelösningar sitter vi i arbetsgruppen på som vi kan sprida i varandras kanaler? Dels utifrån hur man får dem att bli långsiktigt hållbara, dels utifrån hur man gått tillväga för att få kommuner engagerade.
- **Skriva artiklar** om goda exempel med hjälp av skribent som är upphandlad av Landsbyggsnätverket, men även sprida gruppens befintliga artiklar.
- **Sprida ovan artiklar** via arbetsgruppens medlemsorganisationers kanaler exempelvis web, facebookgrupper, twitter och interna nyhetsbrev.
- **Ta fram digital verktyglåda** – ppt-presentationer som beskriver medlen och villkoren för Lokala servicelösningar, som berättar hur servicelösningar blir långsiktigt hållbara, goda exempel, artiklar(befintliga och nya) och filmer.
- **Sprida digitala verktyglådan** till arbetsgruppens medlemsorganisationers hemsidor, och sprida information om att den finns där via medlemmarnas kanaler exempelvis facebookgrupper, twitter, interna nyhetsbrev, youtube.
- **Webbsidan**, utveckla så att den innehåller digitala verktyglådan, goda exempel enligt ovan mm.

Uppföljnings- och utvärderingsplan

De tre operationella målen följs upp på ett likartat sätt. Det sker genom enkäter. För de två första målen görs en enkät till Landsbyggsnätverkets medlemsorganisationer och för det tredje målet görs en enkät till kommunerna.

Som ett komplement till dessa enkäter görs utvärderingar i samband med de aktiviteter som genomförs.

Arbete med horisontella mål

Inkluderande

Vad vi gör för att verksamheten ska vara inkluderande, dvs. den ska underlätta för alla, oavsett kön, ålder eller etnicitet att kunna delta landsbygdsutvecklingen.

- Vid de regionala träffar som vi bjuder in till kommer de inbjudna att representera en bredd av aktörer som är aktiva på landsbygden.
- Vi avser att kommunicera bland annat via podcast, Facebook, filmer (Youtube) förutom de traditionella kanalerna.
- Vid illustrationer är det en självklarhet att se till att texter och bilder representerar en bredd både avseende kön, ålder och etnicitet.
- Arbetsgruppens sammansättning representerar de viktigaste målgrupperna; ideella lokala utvecklingsgrupper inkluderat lederområden och motsvarande (för de områden som inte omfattas av Leader) samt representanter från det offentliga både på kommunal och regional nivå. Det innebär att arbetsgruppen har både kanalerna för att nå ut med informationen samt målgruppskunskapen om vilken typ av information målgruppen behöver och på vilket sätt den ska förmedlas för att ge önskat resultat. Dock har vi inte lyckats avseende kön och ålder. Åtta av gruppens elva ledamöter är kvinnor och när det gäller ålder är det en övervikt åt något äldre.

Miljömässigt hållbar

Vad vi gör för att säkerställa att verksamheten är miljömässigt hållbar.

- Att arbeta för att skapa långsiktigt hållbara servicelösningar är i sig ett arbete som syftar till att skapa en miljömässigt hållbar service.
- Möten inom arbetsgruppen och det beredande utskottet är till allra största delen telefonmöten. Vi jobbar så lite det går med utskrivna pappersmaterial; i stället används digitalt.
- När det gäller de regionala möten som arbetsgruppen bjuder in till eller enbart medverkar på så kommer behovet av resor att diskuteras för att minimera onödigt resande. Tåg är det primära transportalternativet. I de fall där bil behöver användas så sker samåkning i möjligaste mån.
- Vid olika möten så minimeras användningen av flaskvatten och engångsartiklar. Närproducerade produkter är förstahandsval vid möten/konferenser.

God balans mellan land och stad

Hur vi bidrar till att förbättra attityder och värderingar för en god balans mellan land och stad.

- Det är en självklarhet för arbetsgruppen vid all form av kommunikation att den syftar till att bygga broar mellan land och stad och inte skapa konfliktytor.
- Våra aktiviteter med regionala möten där vi lyfter servicefrågorna och finansiering på lokal nivå syftar till att bidra till en god balans mellan land och stad. Det gör vi genom att skapa förutsättningar för den attraktiva landsbygden i samspel med staden.

Digitalisering

Hur vi tar hänsyn till och driver de möjligheter som digitalisering innebär.

- Framtidens service i landsbygder kommer inte att se ut på samma sätt som vi hittills varit vana vid. Digitaliseringen är en nyckel till den utvecklingen och en kärnfråga för den nya tidens servicelösningar.
- Exempel på hur digitalisering kan bidra till utvecklingen är konceptet den digitala lanthandeln som arbetsgruppen kommunicerat om.

Budget

Samarbete med andra arbetsgrupper

- Arbetade timmar; 19 timmar á 375 kr/tim = 7 125 kr
 - resor 3 000 kr
 - eventuell övernattning 2 000 kr
- Summa = **12 125 kr**

Bjuda in till fyra regionala träffar med Hela Sverige ska leva, Bygdegårdarnas riksförbund och Coompanion

- två personer á ett dagarvode = 6 000 kr x 4= 24 000 kr
 - resor 8 000 kr
 - eventuell övernattning 5 000 kr
- Summa = **37 000 kr**

Medverka vid regionala träffar som arrangeras av Hela Sverige ska levas länsbygderåd

- tre personer á ett dagarvode = 3 000 kr x 3= 9 000 kr
 - resor 3 000 kr
 - eventuell övernattning 2 000 kr
- Summa = **14 000 kr**

Medverka vid sex regionala träffar med leaderområdena

- en person á ett dagarvode = 3 000 kr x 6= 18 000 kr
 - resor 6 000 kr
 - eventuell övernattning 2 000 kr
- Summa = **26 000 kr**

Minst fem leaderområden eller motsvarande (för de områden som inte omfattas av leader) (för de områden som inte omfattas av Leader) har haft ett direkt samarbete med arbetsgruppen

- en person á ett dagarvode = 3 000 kr x 5= 15 000 kr
 - resor 5 000 kr
 - eventuell övernattning 2 750 kr
- Summa = **22 750 kr**

Webbsidan

- planering struktur
- samråd med AU och arbetsgruppen
- slutkorrigerings

Summa 35 timmar x 375 kr/tim. = **13 125 kr**

Total summa: 125 000 kr

Organisation, ansvar och bemanning

Funktion	Namn/organisation	Telefon	E-post
Ordförande, arbetsutskott	Jacqueline Hellsten; Leader/LLU	0707-25 62 69	jacqueline.hellsten@leadersormlandskusten.se
Kanslirepresentant, arbetsutskott	Magnus Nordgren	0705-42 22 58 036-15 58 67	magnus.nordgren@jordbruksverket.se
Kommunikations- ansvarig arbetsutskott	Susann Hellström; Tillväxtverket	08-681 93 21 enbart SMS 0730-72 94 67	susann.hellstrom@tillvaxtverket.se
Övriga ledamöter	Fredrik Lager; Kristianstads kommun	0733-13 64 00	fredrik.lager@kristianstad.se
	Lena Kansbod; Ludvika kommun	0240-860 76 0725-86 73 88	lena.kansbod@ludvika.se
	Hilkka Eskelinen; Småkom	0737-08 73 80	hilkka.eskelinen@smakom.se
	Anetté Larm Johansson; Skärgårdarnas riksförbund	0706-00 40 27	anette@skargardarna.se
	Ewa Engdahl; Coompanion	0706-58 73 23	ewa.engdahl@coompanion.se
	Carina Hördegård; Bygdegårdarnas riksförbund	0705-32 20 68	carina@bygdegardarna.se
	Sofia Ståhle; Länsstyrelsen Stockholm	010-223 15 84 enbart SMS 076-798 85 42	sofia.stahle@lansstyrelsen.se
	Tommy Sjöling; Länsstyrelsen i Jämtlands län	010-225 33 36	tommy.sjoling@lansstyrelsen.se
	Aline Kärrbäck; Region Kronoberg	0709-84 47 50	aline.karrback@kronoberg.se

